

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. X. Clausura Religiosa ad Castitatis custodiam; & cautela in agendo
cum fœminis & iunioribus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

mentis multorum: qui ex alieno damno cautiore s sunt magisq; humiles; & attentè in adhibendis multis medijs, quæ in Religione ipsa habent, vt non succumbant.

CAPVT X.

CLAVSURA RELIGIOSA AD CASTITATIS CVSTODIAM; & cautela in agendo cum feminis, & iunioribus.

CVM IN RELIGIONE NON CESSENT pugna, eò quòd Dæmon cibum hunc electum maximè esuriat: expedit Religiosos in promptu habere documenta, in Tractatùs secundi capitibus 9. & 10. posita, & remedia adhibere, quæ in ipsa sunt Religione, & insinuauimus in ceteris capitibus proximi; & nominatim dare operam, vt Religiosi agentes cum feminis; aut Religiosæ cum viris, has tres condiciones obseruent.

PRIMA EST, vt id faciant cum facultate & approbatione Prælatorum; nullo verò modo contra eam; inobediens enim nunquam cantabit victoriam. Secunda est, vt hæc licentia & facultas petatur ex necessitate, & causa aliqua legitima, non autem propter oblectationem, aut sensuale solatium. Si enim hoc queratur, etiamsi Prælatus facultatem det, annuatque petenti: non erit illa securitas, quam adfert vera obedientia: cum in hoc potius suam faciat voluntatem, quam Prælati. Et hinc oritur tertia conditio, & quidem magni momenti: vt Religiosus, quod in ipso est, auersionem potius & repugnantiam habeat ad huiusmodi colloquia; ideoque, quicquid potest faciat vtea excuset; eoque solo nomine acceptet, quòd intelligat, Deo id placere; & Prælatus id approbet: quia necessitas, aut Charitas, aut officium id exigat. Nam tunc locum habet, quod Sanctus Gregorius dixit; perfectam obedientiam in rebus delectabilibus non debere aliquid habere de suo, sed omnia debere esse Dei, ex se autem potius resistantiam & auersionem habendam tunc securitate in futuram assistente diuina protectione ad Castitatem in occurrentibus periculis tuendam. Quemadmodum euenit cuidam iuueni Monacho, qui cum à suo Abbate mitteretur in Ciuitatem, timès valde imbecillitati suæ petebat humiliter, ne mitteretur, neque tali periculo exponeretur: sed quoniam necessitas vrgebat, iussit Abbas ire confidentem Domino, qui non esset ipsum deserturus. Et ita euenit: nam cum sita hospitis, ad quem diuerterat, ipsum aggredederetur, & ad peccatum inuiteret: Monachus, eleuatis in cælum oculis, dixit: Deus Patris mei adiua me.

Et in momento Angelus Dei adfuit, qui inde eductum constituit in cella ipsiusmet Abbatis, & patris spiritualis: eripiens eum à periculo, in quod non sponte sua se coniecerat, sed ex obedientia, & propter necessitatem in illud inciderat.

2.

Ex quo licet deducere causas, ob quas aliqui Religiosi aut Religiosa miserè incidunt in huiusmodi occasiones, in quibus valde inficiuntur & maculantur. Alij enim propterea cadunt, quòd conversationem & colloquia tantum quærunt propter merum solatium: exeunte scilicet Religioso ad formam aliquam visitandam; aut Religiosa admittente secularis viti visitationem, non ob aliam causam, quàm vt garriant, & leuiter vaneque sese illo tempore recreent. Incurrit certe metum quòd Sanctus Basilius cuidam Monacho dixit, exhortans eum, ne in publicum prodiret: egressus inquit es è cella, ubi tibi continentiam reliquisti. Ob periculum scilicet, cui te exponis eam amittendi; & laqueos, quos tendet tibi mundus: & minimùm, cum reuerteris, venies tam fortis, atque exiuiisti. Hoc Sanctus hic dixit ad eos reprimendos, qui leuiter & absque iusta causa exeunt. Quod si oculos ad Religiosas conuertamus: quid aliud est Monialis in Locutorio cum viro seculari: quàm Eua in paradyso cum serpente super arborem sciencie boni & mali colloquia miscens, & noua curiosaque audiens, quæ in ipsius graue damnum cadant? Fugiat igitur huiusmodi serpentes, & has curiositates mortificet, & vult esse firma, & à lapsibus libera.

Alii labuntur, eò quod aduertentes suum periculum, cum obedientia in huiusmodi occasionibus eos exponit: nolunt Prælati suam imbecillitatem aperire, existimantes, se honoris sui iacturam facturos. Quem honorem pluris faciunt, quàm animam: permittit Deus, vt tum anima in culpam impingat, tum honoris iacturam faciant. vt hac ratione anima resurgat, & agnoscatur periculum ac debilitas, quam honoris studium tegebat. Alij impugnant eò quòd in occasione etiam innocenter constituti, non statim recurrunt ad orationem cum humilitate & fiducia in Deum, & in sancta Obedientia. Si enim hæc adesset: non deesset Deus verbo suo; & statim miseretur: cælo sanctum suum Angelum, mansurum eam ipsis in fornace Babiloniae comburantur; aut eos inde deducturum in locum tutiorem: vt imperator quod scriptum est; *Vir obediens loquetur victoriam*, triumphans de hostibus, qui ipsum, suam obedientiam exequatam, aggrediuntur.

a *Prov. 21. 3*

3.

Hic documento alterum addamus summi momenti: vt Religiosas Religiosa assuescant suæ Professionis exercitijs: reponentes suam delectationem & solatium in ipsa recollectione, quam profitentur. Propterea etiam aptè conuenit Religioni, quod dicitur in Canticis, quod sit *b hortus bis conclusus & fons signatus*. Duo enim vota Castitatis & Paupertatis sunt, quæ

b *Cant. 4. 2.*

duæ seræ, aut sepes huius horti: cuius flores & fructus sunt exercitia virtutum, quæ Regulæ in materia horum votorum præscribunt. Obedientiæ autem votum est sigillum fontis intra hortum manentis: Obedientiâ enim obfirmatur quicquid à voluntate & libero arbitrio procedit. Et quemadmodum sigillum novam addit securitatem rei, sub illo inclusa (sicut c. *Rex Darius regio suo annulo Lucam obfirmavit*, in quem Daniel fuerat coniectus) ita votum obedientiæ reliqua duo tuta, & secunda reddit: & per illud tanquàm per aqueductum fluit aqua gratiæ ac deuotionis, quam Dominus Religiosis communicat. Qui nullum alium fructum comedere; nec florem alium olfacere debent, quàm ex hoc horto; nec aliam aquam bibere, quàm ex hoc fonte fluentem: hic enim cibus & potus sufficit ad ipsos satiandos. Et quocumque uerint, & ubique manserint semper debent huiusmodi sepes & seras cum suo signaculo (quod est Regium Christi Domini nostri signaculum) habere: cuius obedientiâ obfirmari debent omnia eorum opera, ut tuta sint ac secunda, iuxta illud Cantorum: *Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum: ut & affectus & opera tua meis respondeant.*

DEBET præterea hortus esse bis conclusus, duabus scilicet clausuris; altera exteriore, qua libetè domi maneat, & inuitus exeat; altera interiori, qua occludantur portæ sensuum, oculorum, aurium, & linguæ: ne aditus pateat demonibus, ad auferendos flores, & fructus huius horti. Vtraque autem clausura magis adhuc est necessaria faminis Religiosis: quarum clausuram reformauit & coarctauit sacrum Concilium Tridentinum, valde seuerè, ne eorum Castitas, quæ imbecillior est, periclitaretur. Virgines, ait Sanctus Ambrosius, imitari debent suam Reginam, quæ cum esset trium annorum, recepit & clausit in templo. Et quando Angelus eam salutauit, inuenit in domo sua inclusam: ubi nullus hominum posset eam videre. Et cum ex DEI inspiratione opus esset cognatam suam Elisabetham visitare, e abiit cum festinatione, ut citius perueniret, & in eius domo etiam esset inclusa. In domo (ait Sanctus Ambrosius) sera, festina in publico: nam clausuram semper habeat in uotis: exitum autem, cum aliud facere non posset: ut scilicet obedientiæ & Charitatis legibus pareret. De sponso ipso cælesti dicitur, quod sit *fit campus, & lilius conuallium*: quia nimirum paratus est, & expositus, ut omnes in suam utilitatem ipsum accipiant, & fruantur. de ipsa uero sponsa dicitur, quod sit lilius horti, quod solus sponsus ingreditur, ut illud colligat.

Castitas enim virginum soli Christo debet referuari. Et quemadmodum lilius amittit suam candorem & pulchritudinem, quando manibus tractatur: ita uirginitas splendorem & pulchritudinem suam amittit, si discurrat per plateas, & hominum manibus contrectetur. Et ut Tertullianus aduertit, uirginitatis puritas aliquod patitur detrimentum ex eo solo, quod uideatur.

præcipue

c. Dan. 6. 17.

d. Cant. 8. 6.

4.

Sess. 15. c. 5. de Regul. ribus. Lib. in Lucam. c. Luc. 1. 3.

f. Cant. 2. 1.

Lib. de doctrina uirginis.

precipue cum eadem occasio, qua ipsa videtur, etiam efficit, ut ipsa videatur. Et
 ut S. Basilius ait: oculi sunt quasi manus incorporeæ, & invisibiles, quæ
 dijs suis contrectant, defædant, ac lædunt Castitatem. Quam obrem puræ
 sancte in reollectionibus monasterijs Locutoria ipsa ita sunt disposita, ut
 nec videre ipsa possint, nec videri. Sed & intra ipsas portas aliud d. comen-
 tum maximi momenti est seruandam. Cum enim Religio innitatur chari-
 tati fraternæ, & cordium coniunctioni cum vero spirituali amore: solet
 cedere Dæmon, ut in carnalem illum conuertat, fouens particulas aliarum
 amicitias, quibus multum inest sensualitatis, contra puritatem, quam per-
 fecta Castitas exigit. Nā (ut supra ex S. Basilio retulimus) spiritualis & sensualis
 amor valde prope habent portas, etiam vbi non est sexus diuersus. Itaque
 qui existimat se ingredi in domum prioris, inueniat se immersum in por-
 tioris domo. Quare necesse est, valde attendere, ut euellatur ex corde quicquid
 quid sensuale miscbitur spirituali. Debent enim Religiosi sicut nauis
 gentem dare operam, ut animæ nauis sit bene solida, & ita accommodata
 nulla sit rimula, per quam vel guttula aliqua sensualis ad Creaturam alioquin
 amoris possit penetrare. Quod si contingat intrare: arripendum est in-
 strumentum ad eam exhauriendam accommodatum: mortificatio scilicet
 magno spiritus feruore: ut solus & purus Iesu amor viuat in eorum car-
 nibus: ita ut illo colligentur & coniungantur reliqui omnes amores, & sub-
 stantus. Iuxta illud Sancti Augustini: per continentiam colligimur & reuolu-
 mur in vnum, à quo in multa defluximus. Minus enim te amat, Deus, quam
 cum aliquid amat, quod non propter te amat.

Tr. 2. 6. 9.

Li. 10. Cen-
 siff. c. 29.

Ad hoc idem propositum adfert S. Basilius aliqua monita circa eam
 lam habendam in agendo cum ijs, qui parua sunt ætatis: sed statim
 prætermittit, ne in hac materia ad singularia & minuta descendam. In
 fore existimans, si vnum propoluero, quod tum in se multa complectitur
 tum est summi momenti ad tuendam ipsam Castitatem: ut scilicet quilibet
 magno & generoso animo constituat, summè fugere quamcunque rem,
 ipsam Castitatem aliquo modo maculet, etiam si res in se parua videatur.
 vnquam leuem iudicare culpam, quam sciens & volens admittit: sed quod
 ordinariè sit ingens periculum, quod in talis culpæ natura interna lateat. In-
 fera enim nostra caro est tanquam fomes aut sulphureus puluis; delectationem
 autem sensualis est sicut ignis, cuius quælibet scintilla in illum decidens
 aduertenter hærete permittatur, inflammat & comburit. Quare qui ad
 arrogans & parum cautus, ut apertis oculis, & sciens volensq; talem habitum
 in suam admittat domum, & in ea hærete permittat, iudicans se posse
 intra limites continere in re, quam iudicat esse parua: cito experietur ma-
 nifestam Dei desertionem, ut deceptionem suam manifestam deprehendat.

Nam, vt Ecclesiasticus dixit, à g scintilla vna parua ingens augetur ignis, qui eius animam comburat. Et Nazareus Deo cōsecratus, qui oblectatur vuarum grauitis comedendis, sciens id esse contra legem: quia tamen rem iudicat parua, parui eam transgressionem facit, cum minus cogitauerit placebit etiam h vnas recentes & fidas comedere, & vinum bibere; vt, quod prius non cogitabat, etiam inebriatum se videat: talis enim temeritas talem meretur delitionem; & i qui suam amat periculum (vt dixit Ecclesiasticus) in illo periculo, cum irreparabili suo detrimento. Et k qui ita spernit modica cum tanto suo periculo paulatim recidet in illud, vt lententiam Saluatoris subeat dicentis, qui soluerit vnum de mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno caelorum. Quod, vt Sanctus Augustinus explicat, significat, non intrabit in regnum caelorum. Omnes enim qui illud ingrediuntur sunt magni: & peccatum, quod quis exiguum iudicabat: in Dei iudicio iudicatum est magnum, attentis omnibus eius circumstantijs. Ament igitur Religiosi Castitatem, & puritatem Angelicam, quam profitentur: quæ scienter & aduertenter non admittit maculam, etiam quæ valde parua videatur. Vt enim supra dicebamus, in veste aded candida & preciosa qualibet macula magnum adfert sordiditatem, & turpitudinem.

CAPVT XI.

VOTVM OBEDIENTIÆ, ET EXCELLENTIÆ
ac utilitates eius in genere, in omnibus quæ Deus præcipit.

TERTIVM RELIGIONIS VOTVM, quod est obedientiæ Prælati exhibendæ, præstat (vt supra cœpinus dicere) reliquis duobus: non solum in eo quod offerat Domino nostro aliquid preciosius, quàm illa sed etiam, quod (vt ait S. Thomas) illa in se includat, multa quæ alia superaddat. Nam & paupertas & Castitas sunt etiam Obedientiæ materia: præter illa, quæ Reges ac Regula præscribunt, & Prælati iniungunt. Quamobrem in aliquibus Religionibus Professio fit, expresso solo voto Obedientiæ iuxta Regulam: comprehenduntur enim hoc voto reliqua duo. Cum igitur hæc virtus præcipua sit, & ad plura in vita Religiosa sese extendat: operæpretium erit hic explicare quicquid ad eius perfectionem pertinet, tam in genere, quàm in particulari huius Statûs. Notum est enim huius virtutis in genere modum esse, implere præcepta Superioris, quicumque ille sit relinquendo, si opus est, propriam sensam & voluntatem; vt impleat, quod ille vult, & mādatur. Cum autem duplex sit Superior, Deus scilicet, & homo: ita est duplex modus Obedientiæ. Prima & præcipua inducit ad implenda Præcepta Dei, in quibus Diuina eius voluntas elucet: quæ prima est & suprema Re-

g Eccl. 11. 34
h Num. 6. 4
i Eccl. 3. 27.
k cap. 1. 17
l Matt. 5. 9
Lib. de s^o.
Domini in
monte c. 1.

Tract. 2. c. 11

Tract. 3. c. 5

2. 2. q. 186.
a. 8. c. 9.
104. a. 3.
S. Benedicti
Cart. 1. 1. a.
& S. Domini
mici.
Vide Azor:
lib. 11. c. 4.
S. Thom. 2.
2. q. 104. a. 2.

